

Nagy Ferenc

„Vesszőszál hajt ki Isai törzsökéről”

Ézsaiás 11,1–10

Az Újszövetség legelső mondatában ezt a kijelentést olvashatjuk Megváltónkról: „Jézus Krisztus a Dávid fia”. – Amikor Jézus egyszer elment hazájába, Názáretbe, ahol tanított a zsinagógában, álmélkodva kérdezték: „*Honnan van ebben ez a bölcsesség és ez a csodatevő erő? Hát nem az ács fia ez? Nem Máriának hívják-e az anyját, testvéreit meg Jakabnak, Józsefnek, Simonnak és Júdásnak? Nem közöttünk élnek-e nővérei is valahányan?*” (Mt 13,54–56) Mind a négy evangélium közli ezt az eseményt. Tehát a názáretiek szerint Jézus Józsefnek és Máriának a fia! Ők azonban nem tudtak többet Urunk születéséről, csak annyit, hogy Jézus József és Mária természetes leszármazottja. Amit a közbeszédből az emberek Urunkról megtudhattak, kevés volt ahhoz, hogy róla hiteles képet alkothassanak.

Egyszer az Úr, amikor együtt voltak a farizeusok (egy csoportja), megkérdezte: „*»Mi a véleményetek a Krisztusról? Kinek a fia?« Ezt felelték: »Dávidé.« Majd újabb kérdést tett fel nekik: »Hogyan nevezheti akkor Dávid a Lélek által Urának, amikor ezt mondja: Így szól az Úr az én uramhoz: Ül az én jobbomra, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet. Ha tehát Dávid Urának szólítja őt – a Krisztust (Zsolt 110,1) –, miképpen lehet a Fia?« De senki sem tudott neki felelni egyetlen szót sem, és megkérdezni sem merte őt többé senki attól a naptól fogva.*” (Mt 22,42–46) Az elismerten tekintélyes írásismerők sem tudtak válaszolni Jézus kérdésére!

Itt kell megemlíteni Máriának Erzsébetnél tett látogatását. Erzsébet (Zakariás pap felesége) időskora ellenére részeseült hasonló kegyelemben, mint Mária. Máriánál még nem jött el annak az ideje, hogy a Józseffel kötött frigy gyümölcse beérjen, ennek csupán az elhatározás, az erkölcsi rend iránti tisztelet volt az akadálya. Zakariás és Erzsébet esetében más a helyzet. Ők már régen átlépték azt az élettani határt, amely után már semmiképpen sem reménykedhettek imádságaik meghallgattatásában, abban, hogy frigyüket Isten végül mégis megkoronázza áldásával. De hát Istennél semmi sem lehetetlen. – Az ígéretek gyermekei (Bemerítő János és Jézus) együtt kezdik el a rejtett, majd pedig a látható, az isteni rendeltetés szerinti életet. Mivel Máriának az angyali üzenetből tudomására jutott Erzsébetnek az Úrtól való felmagasztaltatása is, sietve elindult hozzá, hogy együtt örüljenek a kegyelem Istene rajtuk kinyitott hatalmának.

Az Újszövetség legbájosabb és legsodálatosabb, meg nem ismétlődő eseménye áll előttünk ebben a találkozásban. Mária, amikor megérkezett az örömeiben és „szégyenében” is elrejtőzött Erzsébet házába, köszöntötte őt. Ő

pedig Mária köszöntését meghallva érezte, hogy a még méhében hordozott és meg sem született gyermeke ujjongva rebent. Akiről pedig megmondattott, hogy anyja méhétől fogva proféta lesz, a még meg sem született Megváltó jelenlétét már profétaként megsejtette. Erzsébet pedig Szentlélekkel telten Urának nevezte a Mária méhében nyugvó Magzatot, és följazott lélekkel fölkiáltott: „*Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhed gyümölcse!*” Ezekről a titkokról senki más nem tudott!

Jézus nem utasította vissza soha, ha Dávid fiának szólították. De arról tudunk, hogy amikor a gyermekek hozsannáztak a templomban, és Dávid Fiaként köszöntötték Jézust, a főpapok és írástudók Urunkat akarták arra kényszeríteni, hogy némitsa el a gyermekeket. – Jézus nem azért volt Dávid fia, mert József Dávid leszármazottja volt. Jézus Józsefet nem nevezte atyjának, hanem csak a mennyei Atyát. Ezt viszont sokszor megtette, és amint ismeretes is, éppen ezért ítélték a zsidók kereszthalálra, mert Isten Fiának nevezte magát a nagytanácsban (Lk 22,70)!

Izraelben nem imádkozhatott úgy senki sem, hogy az Örökkévalót merészen Atyjának nevezze. Így Istennel egyenlővé tenné magát a gyarló imádkozó. Ez pedig istenkáromlásnak számított volna! – Amikor a tizenkét éves Jézusra a kereső szülők rátaláltak a templomban, szemrehányón mondta Mária: *Hogy tehetted ezt velünk? Íme, apád és én nagy bánattal kerestünk téged.* – Nem tudjátok – mondta Jézus –, *hogy nekem az én Atyámnak házában kell lennem?* – A szülők ezt a választ nem értették! És ez még sokáig így volt.

Az Úrtól tanult imádságnak, sokan nem tudják, vagy nem gondolnak rá, hogy a legfontosabb szava a megszólítás: *mi Atyánk.* – A János-evangélium első fejezete azért is igen

Federico Zuccaro Andrea del Sarto: A látogatás

fontos a számunkra, mert az igének az e világi létét megelőző életét is ismerteti, és a földre jövetelét, a testetöltés csodáját is feltárja! Az evangélium egyik híradása arról szól, hogy Urunk, bár saját világába jött, de az övéi nem fogadták be. Ugyanakkor azokat, akik befogadták, felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek. Tehát a Krisztusban hívőknek felhatalmazásuk van arra, hogy Istent atyjuknak nevezzék. Ez azt is jelenti, hogy Krisztus által visszafogadott gyermekei vagyunk Istennek, nem béresek, hanem fiak. Ez a legnagyobb elrendeződés Isten és az ember viszonyában!

Most pedig azt a kérdést, amelyet Jézus a farizeusok elé tárt, de nem tudták megválaszolni, tehát azt, hogy miként lehet Krisztus Dávid fia, megkíséreljük mi megválaszolni. Ehhez azonban először kérdezzük meg a Bibliát, hogy kicsoda Dávid!

Nem mindenki tudja, hogy *Károlyi Gáspár* lefordította a protestánsok által ma is használatos bibliai könyvek mellett az úgynevezett deuterokanonikus (másodlagosan kanonikus) könyveket is. Ezeket a Magyar Bibliatársulat 1996 után újra lefordította és kiadta. Ebben a munkában fordítóként, lektorként vagy szerkesztőként többen is részt vettek, baptista részről *Hetényi Attila* és *Páth Géza* testvér is. Ehhez a gyűjteményhez tartozik: Jézus, Sirák fia könyve. A 47. fejezetben Dávidról ezeket írja:

Úgy játszott az oroszlánokkal, mint kis kecskebakokkal, a medvékkel pedig, mint kosokkal a nyájból. Nemde még ifjúságában megölte az óriást, és elhárította a nép gyalázatát, amikor felemelte kezét a parittyakővel, és csúfá tette Góliát hencegését? Mivel segítségül hívta a Magasságos Urat, ő erőt adott jobbjának, hogy hatalmas embert döntsön le a harcban, és népe szarvát fölemelje. Minden dolgában hálát adott az Úrnak, dicséret szavával a Magasságos Szentnek. Teljes szívből éneket zengett, és megmutatta Alkotója iránti szeretetét. Énekeseket állított az áldozati oltár elé, és hangjuktól édessé vált a dallam. Az ünnepeknek ékes rendet adott. A tökéletességig fokozta az ünnepek pompáját, amikor az Úr szent nevét dicsérték, és hajnalról kezdve visszhangzott a szent hely. (3–10. v.)

Ezekon kívül még sok szépet mondhatott volna Dávidról. Viszont nem említi meg súlyos botlásait, gonosz tetteit és kegyetlenségeit, amelyek minden mértéket felülmúltak. Ezeket mi sem soroljuk elő, mégis szabad és kell beszélni róluk! Azért is, mert a Biblia nem hallgatja el azokat. A bűnösök könnyen megbotránkoznak más bűnösök gonoszságait látva, míg a saját bűneik iránt lojálisak, megengedők! Ugyanakkor azt is látni kell, hogy Isten előtt nincsen olyan érdeme egyetlen bűnösnek sem, amely által mentesülhetne a büntetés alól! Dávidnak is bűn-

hódnie kellett súlyosan gonosz tettei miatt! Az pedig teljességgel tarthatatlan, ha valaki a Biblia őszintesége miatt vágja földhöz a Szentírást, amint azt *Munkácsy* *Siralomház* című festményén a halálraítélt teszi.

Dávidról képet festeni lehetetlen. Ha énekel és imádkozik, szinte szárnyal, lebeg; ha üldözik, szánalmasan elhagyott, háromezren egyszerre kergetik; ha harcol, az ellenség hanyatt-homlok, esztét veszítve rohan, menekül; ha éhes vagy szomjas, kenyeret és vizet a gazdagtól sem kap; ha az ellene fellázadt gonosz fiába nyilat lönek, majdhogynem elájul. – A két legfontosabbat meg kell említeni Dávidról. Amikor Sámuel titokban felkente őt, az Úr lelke szállt rá, és attól kezdve vele is maradt (1Sám 16,13)! A második és a legfontosabb kijelentést róla Nátán próféta teszi: Ha majd letelik az idő – mondja az Úr –, és pihenni térsz őseidhez, fölemelem utódodat, és szilárdá teszem királyságát. Atyja leszek, és ő fiam lesz. Ha bűnt követ el, megfenyítem férfihoz illő bottal és embereknek kijáró csapásokkal. De nem vonom meg tőle szeretetemet. Így a te házad és királyságod örökre megmarad, és trónod örökre szilárd lesz. (2Sám 7,12–16)

Van egy olyan kijelentés Istenről a Tórában, egy olyan törvény, amely nem emberre szabott: *Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánná.*

Menj el a fazekas házába, mert ott akarom közölni veled igéimet. (Jer 18,2)

Mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít? Ez arra mutat, hogy Isten önmagát korlátozza. Bár mindent megtehet, amit akar, de amit kimondott vagy megígért, azt nem másítja meg. Ez nem gyengeség, hanem Isten különös ereje, különös hatalma! Ilyen ereje az embernek nincs. Az ember csak azt teheti meg, csak azt akarhatja, amit összes képességei megengednek. Ugyanakkor a különböző törvények, és az embert körülvevő világ csak egy bizonyos határig nyújt számára mozgásteret, ezt a térséget át nem törheti! Ám

ebben a mozgástérben tehet jót és tehet rosszat is. Ezt az erőtlenséget megengedően gyakran csak így szoktuk mondani, hogy gyarló az ember.

Világosan kell látnunk, hogy Isten az önkorlátozó hatalmát értünk gyakorolja. Nem gondolhatja senki sem, hogy az Istenhez legközelebb álló emberek, mint például a próféták, minden aggálytól mentesen nézték a körülöttük zajló, végbenemő eseményeket. Jeremiás, aki sokszor aggályoskodott, többször kapott olyan parancsot Istentől, hogy vizsgálódjon, és akkor megérti maga is az érthetetlennek látszó dolgokat. Egyszer egy fazekasmesterhez küldte el őt az Úr. A fazekas éppen dolgozott a korongon, amikor a készülő edény elromlott. Akkor ugyanabból az agyagból egy másik edényt formált, saját tetszése szerint. A tanulság így fogalmazódott meg: Ezt mondja az Úr: Olyanok vagytok a kezemben, Izrael háza, mint az agyag a fazekas kezében. (Jer 18,1–12) De Izrael öntudatos emberek közössége, és önekik el kell fogadni az isteni szándékot: Jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket!

Az alapige megértéséhez kezünkbe vettük a kulcsot. Nem történet, nem példázat, nem valami oktató költemény áll előttünk, hanem prófétai látomás. Egy fatönc, egy törzsök leképezve áll előttünk az igében. Maga az egykori fa sehol sem látható. Kivágatott. Magától értetődő, hogy ítélet zajlott le. A törzsök gyökereiről azonban hajtás sarjad. A növényvilágban régtől fogva ismert megújulás képe ábrázolódik ki szemlátomást. A fának is van neve általában, de itt személyneve van a törzsöknek. Isai törzsökéről hajt ki a vesszőszál, gyökereiről sarjad a hajtás. Az Úr lelke nyugszik rajta. Nem távozik el

Jézusban már beteljesedett vagy be fog teljesedni (szimbolikus vagy akár szó szerinti értelemben is).

A Sarj itt leírt képességei, tulajdonságai az evangéliumok tanúsága szerint Jézusban minden képzeletet felülmúlva bontakoztak ki és valósultak meg. Az emberek ámulva, a csodálkozás tágra nyílt szemével nézték az Úr tetteit, és lenyűgözve hallgatták az ajkáról elhangzó igéket. Fegyvere minden erővel szemben száján az ige, ajkán a szent Lehelet volt. Soha olyan látható vagy láthatatlan ellenerő nem támadt a világon, amelyet Jézus Igéjével nem győzhetett volna le!

Vesszőszál hajt ki Isai törzsökéről, hajtás sarjad gyökereiről. (Ézs 11,1)

Krisztusnak, Dávid Fiának uralmától nem választható el a békekorszak, a paradicsomi idők visszatérése sem. A békeidő szépsége és nyugalma olyan fenséges kiábrázolódásban jelenik meg a tekintet előtt, amelyhez foghatót a legmerészebb képzelőerő sem tud megújrázni! A farkas és a bórjú, a borjú és az oroszlán együtt tanyáznak egy kisfiú felügyelete alatt. A kised a viperával, az alig elválasztott gyermek a mérges kígyóval játszik. Ehhez a korhoz a legpusztítóbb és alig elviselhető nyomorúságokon át, erőltetett menetben, de mégis reményteljesen közeledik a megváltottak nagy serege.

Amikor János (aki a vacsoraasztalnál Megváltónk keblén pihent, talán bánatos szívű Mesterét vigasztalva) végighordozta tekintetét a világtörténelem zivataros eseményein, hirtelen megzendült az ismerős hang: „*Én, Jézus küldtem el angyalomat, hogy ezekről bizonyosságot tegyen nektek a*

tőle soha. Isai pedig Dávid atyja volt. Dávid Fiával új élet, új korszak kezdődik el. Az erről az új hajtásról szóló minden ige

gyülekezetek előtt. Én vagyok Dávid gyökere és új hajtása, a fényes hajnalcsillag.” (Jel 22,16)